

IZKUŠNJE UPORABE NEEMAZAL-T/S PRI VRTNINAHEdmund HUMMEL¹, B. RUCH², H. KLEEBERG³^{1,2,3}Trifolio-M GmbH**IZVLEČEK**

Preizkušanja pripravkov standardizirano formuliranih ekstraktov iz pečk indijskega drevesa neem (*Azadirachta indica* A. Juss), ki vsebujejo aktivno snov azadirachtin v zelenjavi tečejo od leta 1996. O uspešnem zatiranju različnih škodljivcev na zelju z uporabo 1,5 – 3 l/ha je prvi poročal Manger (1997). Scholz-Doebelin (2000) poroča o veliki učinkovitosti zatiranja rastlinjakove ščitaste uši, listnih zavrtalk in uši z 1 do 3 aplikacijami 0,5% koncentracije NeemAzal-a T/S ob uporabi različnih tehnik nanosa (škropljenje, zalivanje, hladno meglenje) na bučah in paradižniku brez negativnih vplivov na koristne žuželke. V poskusih na peteršilju (Schrameyer, 2000) je bila dokazana velika in dolgotrajna učinkovitost ene same aplikacije (0,5%) na uši *Cavariella aegopodii*. Tretiranje zelja z NeemAzal T/S (Metspalu, 2000) se je pokazalo kot zelo učinkovito v obdobju simultane okužbe s *Plutella xylostella*, *Pieris rapae* in *Brevicoryne brassicae*. El Khafif in Plagge (2000) sta z uporabo NeemAzal-T/S proti zeljnim ušem pridelala 17% višji pridelek kakor na kontroli. Tolerantnost vrtnin na pripravek NeemAzal-T/S je velika, le v posameznih primerih je bil zabeležen zaviralni vpliv na rast zeljnih sadik pred presajanjem na prosto. Od leta 2002 je v Nemčiji uporaba NeemAzal-T/S uradno dovoljena v pridelavi semen zelenjave. Od leta 2004 ima proizvod dovoljenje za zatiranje sesajočih in grizočih insektov v paradižniku, bučah in papriki v Švici, Avstriji in Italiji. Uporaba za zatiranje sesajočih in grizočih insektov je v Sloveniji uradno dovoljena od leta 2003 v sadovnjakih, vinogradih in poljščinah.

Ključne besede: izločki, *Azadirachta indica*, zatiranje, škodljivci, vrtnine

ABSTRACT**EXPERIENCES WITH NEEMAZAL-T/S IN VEGETABLES**

The first experiments with NeemAzal-T/S - a standardised formulated extract from kernels of the Indian Neem tree *Azadirachta indica* A. Juss containing the active ingredient azadirachtin - in vegetable crop started in 1996. Manger (1997) reported successful applications of 1,5 to 3 l/ha against several pests on cabbage. Scholz-Doebelin (2000) found very good effects of 1 to 3 treatments of 0,5 % NeemAzal-T/S with different application techniques (spray, spill, ULV application with cold fog technique) in cucumber and tomatoes in the control of white flies, leaf miners, aphids. No negative effects on beneficials were observed. In trials on parsley Schrameyer (2000) determined a very high and long-term effect after one application (0.5 %) against the aphid *Cavariella aegopodii*. The treatment of cabbage with NeemAzal-T/S (Metspalu, 2000) was very successful during the simultaneous infestation of cabbage with *Plutella xylostella*, *Pieris rapae* and *Brevicoryne brassicae*. El Khafif and Plagge (2000) used NeemAzal-T/S against cabbage aphid and obtained 17% more cabbage than in the control. NeemAzal-T/S is generally well compatible with vegetable cultures. In individual cases depression of young cabbage leaves were reported before transplanting into the field. Since 2002 NeemAzal-T/S is registered for application in vegetables for seed production in Germany. In 2004 registrations in Switzerland, Austria and Italy followed in tomato, cucumber and pepper against sucking and biting pests. In Slovenia NeemAzal-T/S is registered since 2003 for use in orchards, ornamentals, vineyards, field crops against a lot of sucking and biting pests.

Key words: extracts, *Azadirachta indica*, pest control, vegetables

¹dr., Sonnenstr. 22, D-35633 Lahnau

²Sonnenstr. 22, D-35633 Lahnau

³Sonnenstr. 22, D-35633 Lahnau